

180. איגרת אל הנשיא רונלד רייגן, וושינגטון

ירושלים, 8 ביולי 1982 (תרגום מאנגלית)

אדוני הנשיא,

אני מודה לך על המסר בעל פה שהועבר אליי על ידי השגריר לואיס אתמול בערב, בשעה 20:30 לפי שעות ישראל.

השגריר לואיס הואיל בטובו להשאיר ברשותי עותק של הודעה חשובה זו, דבר שאפשר לי הבוקר, לאחר הרהורים של שעות ליל, להשיב על דבריך בפירוט.

אדוני הנשיא, מצאתי במסר ממך כמה משפטים, קטעים חיוביים המסכים לי סיפוק עמוק, ואחרים המחייבים הבהרה. והיו גם כאלה שהותירו אותי בתחושה של עלבון עמוק ובלתי מסויג.

מעולם לא הוצג 'אולטימטום' ישראלי. להפך, החלטת הקבינט שלנו הייתה בעלת אופי חיובי ביותר. שלשום איכרנו חמישה או שישה חיילים, שהרגו מחבלי אש"ף. צלף קיפד את חייו של סרן צעיר ועז נפש בצבאנו. נגמ"ש שלנו ספג פגיעה ישירה, שהרגה ארבעה או חמישה מחיילינו. בשל הנסיבות לא ידועים לי עד עצם הרגע הזה מספרם המדויק של ההרוגים ואף לא זהותם. זוהי הסיבה לכך שטרם פורסמו כל העובדות. עלינו להודיע תחילה למשפחות השכולות, שכן אילו יצאנו בהכרזה פומבית על חמישה או שישה הרוגים חסרי שם היינו ממיטים סבל בל ישוער של לילות נטולי שינה על אלפי משפחות.

במהלך השבוע התברר לנו סופית כי את כל שבויי המלחמה שלנו, להוציא טייס אחד, רצחו שוביהם מאש"ף. עדיין לא פרסמנו רשמית את הידיעה הזאת, הצפויה לגרור זעם רב בצבא ובעם, העדים למעשי הזוועה שבוצעו בשבויים שלנו, בעוד אנחנו מעניקים יחס אנושי לכל אלפי חברי אש"ף שנפלו בשבי הצבא שלנו, וזאת כמובן נוסף על שבויי המלחמה הסורים, קצינים וחיילים כאחד. ושוב, הסיבה לאי-פרסום הידיעה היא כי עלינו לזהות תחילה כל אחד ואחד מהקרבנות.

הקצינים שלנו, המובילים את חייליהם לקרב בפקודה הידועה 'אחריי', דורשים תגובה על כל ההרג ומעשי הרצח הללו. ובכל זאת, על אף הפרובוקציות, הקבינט החליט פה אחד להימנע מאש ולתת לשגריר חביב פרק זמן של שקט כדי להשלים את משימתו. הודעתי לממונה על השגרירות, מר בראון, כי אנו ננצור אש למשך 24 השעות הבאות וכי **נגיב** (רק) אם נותקף. וכך, אם לא נותקף שוב בידי האויב יכול השקט להימשך כדי לאפשר למר חביב להמשיך במאמציו.

במילים אחרות, אדוני הנשיא, לא זו בלבד שלא הוצב שום 'אולטימטום', אלא שההחלטה שהתקבלה הייתה יוצאת דופן ומטרתה להקל על מר חביב לבצע את משימותיו במשך כמה ימים.

בשבוע שעבר נודע לי כי השגריר חביב פרסם את ההצהרה הבאה: 'אם עד לסוף השבוע (הנוכחי) לא אגיע להסכמה, אצא (אנוכי, חביב) בהצהרה פומבית כי אש"ף ניסה רק להטעותני ולהולכיני שולל'.

הרשה לי לומר כי זהו אולי מעין 'אולטימטום עצמי'. אנו לא יצאנו בהכרזה שכזאת. כעת השגריר חביב טוען כי בשל הסיבוכים בחזית הוא הפסיד יומיים או שלושה ימים. הנני מודיע לך בזה כי הימים הללו יעמדו לרשותו מעבר לסופו של שבוע זה.

אשר למעבר גלרי סמען, מר דוד קמחי, מנכ"ל משרד החוץ שלנו, שקיים אתמול 'שיחה טובה' עם השגריר חביב, הודיע לי כי המעבר פתוח וכוחות ישראלים אינם שולטים בו בשום צורה ואופן. עלי להדגיש, אדוני הנשיא, כי זה היה המצב ששרר לפני שקיבלתי את הודעתך בעל פה, שאני רואה את עצמי מחויב לצטט ממנה כלדקמן: 'ידידים ובעלי ברית אל להם להתנהל זה מול זה באמצעות אולטימטום (גם אם לא צוין בו תאריך)'.
אדוני הנשיא, ככל שהדבר נוגע לתנאי המצור כל בקשותיך מולאו. עקרונית יכול אני לומר כי כל אומה השרויה במלחמה מטילה מצור או מצור ימי, על פי הנדרש. המצור הימי המפורסם שהטילה בריטניה על גרמניה במלחמת העולם הראשונה גרם למחסור במזון בקרב מיליוני אזרחים במשך שנים על שנים. מצור ימי זה נחשב לגיטימי לחלוטין. האומנם החוקים החלים על אומות אחרות אינם חלים על מדינת ישראל הקטנה?

אדוני הנשיא, איננו מבקשים 'כניעה ללא תנאי' מן הארגון הקרוי אש"ף בכיירות. גרמניה הנאצית הייתה ותמיד תהיה בעיניי 'התגלמות כל הרוע האנושי' כמאמר צ'רצ'יל. ואולם ב-1944 פקפקתי אפילו אנוכי כתבונה של הצבת דרישה לכניעה ללא תנאי, דבר שהיה עלול להאריך עוד יותר את המלחמה וייסוריה ואת השמדת בני עמי. הצענו כי מחבלי אש"ף לא ייכנעו לנו אלא יניחו את נשקם ויעבירו אותו לידי צבא לבנון. הצענו כי לא ניכנס למערב ביירות וכי צבא לבנון יעשה זאת (עכשיו, בעקבות החלטתך ההיסטורית, ייתכן שייכנס צבא לבנון למערב העיר מלווה בכוח רב לאומי). אני עצמי אף פרסמתי ביזמתי הצהרה פומבית מעל דוכן הנואמים בכנסת, כי יותר למחבלים לקחת עמם את נשקם האישי, דהיינו רובי הקלשניקוב.

האם אפשר לראות בכל אלה כניעה ללא תנאי?

אנו ממשיכים, אדוני הנשיא, להתנגד להישארותם של כמה מאות מחבלים בכיירות או בלבנון ול'שילובם' בצבא לבנון, שהם בהחלט עלולים להרסו מבפנים. בה במידה אנו מתנגדים לקיומה של 'לשכה פוליטית' של אש"ף בכיירות, אשר בהרף עין תהפוך למוקד של הברחות נשק בלתי פוסקות בסיועה הישיר או העקיף של ברית המועצות. הואלת בטובך להודיע לי כי 'ארצות הברית אינה מקבלת בברכה או מעודדת נקודות אלה...', ואם כך, מדוע אין השגריר חביב מציג, במקום תשע הנקודות הכוללות את השתיים דלעיל את שבע הנקודות שלהן נתנו את הסכמתנו המלאה?

אדוני הנשיא, אני מוקיר מקרב לב את מאמציך ואת תרומתך לפתרון בעיית לבנון ולהבטחת ביטחונם של עמנו וארצנו. אך הרשה לי לומר, בכל הכבוד, כי גם אנו, מצדנו, עשינו מאמץ להבטיח את שלום הגליל וכל ישראל וכי באמצעות המבצע החיוני שלנו עשינו שירות חשוב גם לעולם החופשי.

שלך בכבוד ובברכה,

מנחם בגין